

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

Від _____ 2019 р. № ____

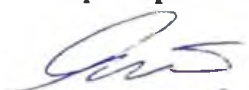
Київ

Про затвердження Порядку конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень України проектів із виконання наукових досліджень і розробок

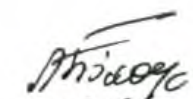
Відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» та Постанови Кабінету Міністрів України від 4 липня 2018 р. № 528 «Про Національний фонд досліджень України» Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є :**

Затвердити Порядок конкурсного відбору та фінансування Національним фондом досліджень України проектів з виконання наукових досліджень і розробок, що додається.

Прем'єр-міністр України

27.06.2019
Л.П. Шчерба
Голова Національного
фонду досліджень України

В.ГРОЙСМАН

27.06.2019
Голова наглядової
ради Національного
фонду досліджень України

ПОРЯДОК
конкурсного відбору та фінансування
Національним фондом досліджень України
проектів із виконання наукових досліджень і розробок

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає процедуру проведення конкурсного відбору (далі – Конкурс), фінансування та контролю виконання проектів з виконання наукових досліджень і розробок, які здійснюються за підтримки Національного фонду досліджень України (далі – Фонд).

1.2. Основними принципами організації та проведення Конкурсу є: відкритість та прозорість конкурсного відбору; незалежність та об'єктивність наукової та науково-технічної експертизи проектів з виконання наукових досліджень і розробок; повага і дотримання авторських та суміжних прав, а також принципів наукової етики; дотримання засад добросовісної конкуренції; запобігання конфлікту інтересів під час організації конкурсного відбору і фінансування проектів з виконання наукових досліджень і розробок.

1.3. У цьому Порядку поняття мають такий зміст:

грант – фінансові ресурси, надані Фондом на безоплатній і безповоротній основі для виконання проекту, зокрема на оплату праці виконавців, за напрямами і на умовах, визначених Фондом;

грантоотримувач – учасник Конкурсу, який виграв конкурсний відбір і на умовах, визначених договором про надання гранту, отримав фінансування від Фонду для реалізації проекту;

заявка на участь у Конкурсі (далі – заявка) – документ, оформлений учасником Конкурсу за встановленою Фондом формою;

експерт – український чи іноземний учений, який є визнаним авторитетом у відповідній галузі знань, має науковий ступінь, наукові публікації, досвід дослідницької діяльності у сфері, максимально наближеній до тематики заявки, до рецензування якої залучений;

комісія Конкурсу – група визнаних вчених у тематичних напрямках Конкурсу, які обрані науковою радою секції фонду для проведення Конкурсу і які не є членами наукової ради секції.

проект – комплекс заходів, пов'язаних із забезпеченням виконання та безпосереднім проведенням наукових досліджень та (або) науково-технічних розробок з метою досягнення конкретного наукового або науково-технічного (прикладного) результату;

учасник Конкурсу – підприємство, установа або організація (незалежно від форми власності), яким (якою) подано документи для участі в Конкурсі.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законі України “Про наукову і науково-технічну діяльність”.

2. Мета, цілі та загальні умови Конкурсу

2.1. Метою проведення Конкурсу є стимулювання фундаментальних та прикладних наукових досліджень, розвитку національного дослідницького простору та його інтеграції до світового дослідницького простору, розбудови дослідницької інфраструктури, сприяння налагодженню науково-технічного співробітництва між науковими установами, закладами вищої освіти та представниками реального сектора економіки і сфери послуг, сприяння міжнародному обміну інформацією тощо.

2.2. Цілями Конкурсу є грантова підтримка:

- фундаментальних наукових досліджень у галузі природничих, технічних, суспільних та гуманітарних наук (далі – наукові дослідження);
- прикладних наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки (далі – розробки).

2.3. Зважаючи на положення закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», Фонд підтримує дослідження, спрямовані на отримання нових знань про природу, людину і суспільство, у таких розділах наукової діяльності:

- природничі, технічні науки та математика;
- біологічні, медичні та аграрні науки;
- соціальні та гуманітарні науки.

2.4. Тематичні напрями та пріоритети Конкурсу визначаються науковою радою Фонду згідно з основними завданнями Фонду, визначеними «Положенням про Національний фонд досліджень України».

2.5. Грантова підтримка за результатами Конкурсу надається проекту, науковим керівником якого може бути український вчений, що є постійним співробітником установи – учасника Конкурсу, за винятком чинних членів наукової ради Фонду, наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, членів комісії Конкурсу та експертів визначеного Конкурсу. Критерії можливості участі вчених як виконавців проекту визначаються для кожного конкурсу в рішенні наукової ради про умови Конкурсу.

3. Порядок підготовки, оголошення та проведення Конкурсу

3.1. Проведення Конкурсу здійснюється за такими етапами:

- ухвалення науковою радою Фонду рішення про проведення Конкурсу, його тематичні напрями і умови;
- вибори науковою радою секції Фонду персонального складу комісії Конкурсу;
- оприлюднення оголошення про проведення Конкурсу на офіційному сайті Фонду;
- приймання (одержання) документів, поданих учасниками Конкурсу, здійснення реєстрації заявок;
- попередній розгляд комісією Конкурсу поданих заявок та доданих до них документів на відповідність вимогам, установленим умовами Конкурсу;
- формування та затвердження комісією Конкурсу списку можливих експертів (рецензентів);
- проведення наукової та науково-технічної експертизи заявок;

- формування комісією Конкурсу за результатами наукової та науково-технічної експертизи заявок рейтингового списку проектів відповідно експертним оцінкам, які вони отримали;
- за наявності проектів, які задовольняють умовам надання їм грантової підтримки, формування комісією Конкурсу переліку проектів, рекомендованих до виконання за рахунок грантової підтримки Фонду, та їхніх виконавців (переможців Конкурсу) із зазначенням рекомендованого обсягу фінансування кожного з проектів;
- ухвалення науковою радою Фонду рішення про затвердження результатів Конкурсу;
- оприлюднення результатів Конкурсу на офіційному сайті Фонду.

3.2. На основі пропозицій наукових рад секцій Фонду наукова рада Фонду ухвалює рішення про проведення Конкурсу і його умови, в якому визначаються:

- тематика, пріоритетні напрями Конкурсу та тривалість (у роках) виконання проектів, що будуть відібрані за результатами Конкурсу;
- вимоги до учасників Конкурсу;
- критерії, за якими здійснюється чисельне оцінювання заявок;
- час та місце проведення Конкурсу;
- строки розгляду заявок і підведення підсумків Конкурсу;
- загальний обсяг фінансування проектів, що будуть відібрані за результатами Конкурсу;
- інші обов'язкові умови Конкурсу.

3.3. Оголошення про проведення Конкурсу має містити такі розділи:

- загальні відомості про Конкурс;
- вимоги до учасників Конкурсу;
- умови та місце проведення Конкурсу;
- критерії, за якими здійснюється чисельне оцінювання заявок, із зазначенням (за потреби) порядку пріоритетності та вагових коефіцієнтів окремих критеріїв.
- строки прийому, розгляду заявок і підведення підсумків Конкурсу;
- інші обов'язкові умови Конкурсу.

3.4. Зразок форми заявки та рекомендації щодо її заповнення є обов'язковими додатками до оголошення про проведення Конкурсу.

3.5. У розділі оголошення «Загальні відомості щодо проведення Конкурсу» зазначаються:

- тематика проектів з виконання наукових досліджень і розробок, які подаються на Конкурс;
- загальний обсяг фінансування наукових досліджень і розробок, що будуть відібрані за результатами Конкурсу;
- тривалість (у роках) виконання проектів, які будуть відібрані за результатами Конкурсу;
- основні відомості щодо порядку виконання за рахунок коштів Фонду визначених за результатами Конкурсу проектів наукових досліджень і розробок.

3.6. У розділі «Вимоги до учасників Конкурсу» зазначаються:

- коло підприємств, установ та організацій, які можуть брати участь у Конкурсі (зокрема, які відповідають пункту 5 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 2018 р. № 118 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 22, ст. 730), що підтверджується відповідною формою, підписаною керівником учасника Конкурсу).

- вимоги (у випадку визначення їх науковою радою Фонду) щодо неможливості реєстрації двох або більше заявок, де науковим керівником є одна і та сама особа; щодо неподання проекту на інший конкурс з метою отримання фінансування за рахунок коштів державного бюджету; щодо основного місця роботи наукового керівника проекту на підприємстві, в установі або організації, які подають заявку; інші вимоги, визначені науковою радою Фонду.

3.7. У розділі «Умови та місце проведення Конкурсу» оголошення про проведення Конкурсу наводяться:

- критерії, за якими здійснюється відбір проектів із виконання наукових досліджень і розробок (зокрема, відповідність меті, тематиці, умовам Конкурсу);
- перелік документів, які має подати учасник Конкурсу разом із заявкою і ;
- перелік підстав для відхилення заявки за формальними критеріями (зокрема, невідповідність форми поданої учасником Конкурсу заявки установленій формі; подання учасником Конкурсу пакета документів не в повному обсязі; надання у поданих учасником Конкурсу документах недостовірних відомостей);
- спосіб відкликання заявки учасником Конкурсу до закінчення кінцевого строку подання заявок;
- телефони для довідок з питань Конкурсу, спосіб подання документів для участі в Конкурсі, поштова та електронна адреси для листування.

3.8. У розділі «Строки прийому, розгляду заявок і підведення підсумків Конкурсу» приводяться:

- дата початку прийняття заявок на Конкурс;
- дата закінчення прийняття заявок, причому час на подання заявок має становити не менше ніж 30 календарних днів;
- дата оприлюднення результатів Конкурсу на офіційному сайті Фонду.

3.9. Зразок форми заявки та рекомендації щодо її заповнення Фонд розміщує на своєму офіційному веб-сайті разом із оголошенням про проведення Конкурсу. Форма заявки має містити такі обов'язкові графи для заповнення:

- назва проекту з виконання наукових досліджень або розробок;
- найменування тематики, за якою проект подається на Конкурс;
- інформація про наукового керівника та ключових виконавців;
- найменування організації – учасника Конкурсу, її місцезнаходження;
- мета наукового дослідження (розробки) та перелік його основних завдань;
- детальний зміст наукового дослідження (розробки), обґрунтування спроможності його виконання учасником Конкурсу (наявність матеріально-технічної бази, обладнання, кваліфікованих фахівців, відповідного доробку безпосередніх виконавців проекту – опублікованих результатів попередніх досліджень і напрацювань, покладених в основу наукового дослідження або розробки; наявність чинних, відповідно до статей 425 та 465 Цивільного кодексу України, охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, право на використання яких, відповідно до статті 426 Цивільного кодексу України, належить учаснику Конкурсу, наукових публікацій; наявність досвіду роботи безпосередніх виконавців, зокрема наукового керівника, за визначеною тематикою, науково-дослідні профілі виконавців (ORCID ID, Scopus Author ID, Google Scholar) тощо;
- календарний план виконання наукового дослідження або розробки із зазначенням змісту та обсягу досліджень субвиконавця (субвиконавців) відповідно до статті 893 Цивільного кодексу України у разі, коли передбачається його (їх) залучення;

- обґрунтування переваг очікуваної наукової або науково-технічної продукції (за її наявності) порівняно з існуючими аналогами на підставі порівняльного аналізу;
- опис наукової або науково-технічної продукції (за її наявності), яка буде створена в результаті виконання наукового дослідження або розробки із зазначенням її очікуваних якісних та кількісних (технічних) результатів;
- обсяг фінансування, необхідний для виконання наукового дослідження або розробки з наданням відповідного обґрунтування за статтями витрат;
- опис шляхів та способів подальшого використання в суспільній практиці результатів виконання наукового дослідження або розробки;
- прізвища та контактні дані не менше трьох науковців (у тому числі іноземних), які на думку авторів заявки є експертами у визначеній області науки;
- за рішенням наукової ради Фонду форма заявки може містити також додаткові графи для заповнення.

3.10. Процедура приймання (одержання), реєстрації та попереднього розгляду заявок встановлює наукова рада Фонду в рішенні про оголошення Конкурсу.

3.11. Заявки, підписані авторами проекту, подаються в електронній формі українською та/або англійською мовами, відповідно до вимог, визначених умовами Конкурсу.

3.12. Відкликання поданої заявки, заміна або внесення уточнень до поданих документів учасником Конкурсу після закінчення терміну подання не допускаються.

3.13. Комісія Конкурсу здійснює попередній розгляд поданих учасниками Конкурсу заявок та доданих до них документів. Невідповідність переліку поданих учасником Конкурсу документів та їх невідповідність вимогам оформлення, визначеним умовами Конкурсу, є підставою для відхилення заявки за формальними ознаками.

3.14. Порядок оскарження відхилення заявки за формальними ознаками встановлюється умовами Конкурсу.

3.15. Формування та затвердження комісією Конкурсу списку можливих експертів (рецензентів) відбувається з урахуванням тематики заявок, що відповідають формальним вимогам попереднього розгляду.

3.16. Заявки, що відповідають формальним вимогам, надсилаються комісією Конкурсу експертам (рецензентам), для проведення наукової та науково-технічної експертизи. Члени органів управління Фонду, а також автори заявок, поданих на конкурс, не мають права здійснювати експертизу проектів Конкурсу.

3.17. Експертизу кожної заявки здійснюють не менше ніж три експерти, які надають чисельні оцінки за всіма окремими критеріями оцінювання проектів та текстове обґрунтування цих оцінок. Кількість експертів на заявку для конкретного Конкурсу та вимога наявності як мінімум одного експерта, який має постійне місце роботи в країні ОЕСР, визначається науковою радою Фонду в умовах Конкурсу.

3.18. Задля ухвалення неупереджених рішень, даючи згоду на проведення наукової та науково-технічної експертизи заявок експерт має задекларувати відсутність конфлікту інтересів із авторами заявки. У разі виникнення конфлікту інтересів експерт має заявити самовідвід, після чого він / вона відсторонюється головою Національного фонду досліджень України або науковою радою відповідної секції фонду від участі в експертизі проекту або у конкурсі в цілому. При виявленні незадекларованого експертом конфлікту інтересів його/її рецензія анулюється і не враховується при формуванні рейтингу проектів.

3.19. Розгляд заявок з урахуванням їх відповідності критеріям, які визначені науковою радою Фонду, результатів наукової та науково-технічної експертизи та формування рейтингового списку проектів здійснюється на засіданні Конкурсної комісії. За результатами

розгляду проекту у термін не більше п'яти днів складається протокол із зазначенням у ньому результатів наукової та науково-технічної експертизи і пропозицій щодо рейтингового списку проектів та їх чисельного оцінювання. У випадку наявності проектів, які задовольняють умовам надання їм грантової підтримки, у протоколі формується перелік проектів із виконання наукових досліджень і розробок, що рекомендуються до виконання за рахунок грантової підтримки Фонду, та перелік їхніх виконавців (переможців Конкурсу) із зазначенням рекомендованого обсягу коштів та їхнього розподілу за роками виконання у межах видатків Фонду, передбачених на відповідні цілі.

3.20. Протокольне рішення комісії Конкурсу береться науковою Радою Фонду за основу під час затвердження результатів Конкурсу.

3.21. Рішення про затвердження результатів Конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Фонду не пізніше ніж через десять календарних днів після його ухвалення. Результати Конкурсу оприлюднюються на офіційному веб-сайті Фонду у вигляді переліку проектів, що рекомендуються до виконання за рахунок грантової підтримки Фонду, та обсягів їх фінансування.

3.22. Автори всіх заявок, які брали участь у Конкурсі, отримують інформацію про кількість отриманих кожним проектом балів та анонімні тексти експертних висновків.

4. Порядок фінансування проектів

4.1. Для реалізації проектів із виконання наукових досліджень і розробок, що рекомендуються за результатами Конкурсу до виконання за рахунок грантової підтримки Фонду, дирекція Фонду видає наказ, у якому зазначаються назва проекту, його виконавець, строк реалізації та необхідна сума витрат.

4.2. Після ухвалення Фондом рішення про надання гранту, між Фондом і грантоотримувачем укладається відповідний договір. Відносини сторін регулюються цим договором та додатковими угодами, які є юридичними документами, що встановлюють взаємну відповідальність сторін на весь період виконання проекту.

4.3. Невід'ємною частиною договору про надання гранту є кошторис витрат із необхідними розрахунками й обґрунтуваннями, затвердженими грантоотримувачем та узгодженими з Фондом.

4.4. Фінансування проектів може здійснюватися у повному обсязі за рахунок коштів Фонду. У разі реалізації спільних проектів Фонд може виділяти кошти та здійснювати фінансування проектів у частині, визначеній Фондом.

4.5. Фонд здійснює фінансування проекту згідно з укладеними договорами шляхом перерахування коштів зі свого реєстраційного рахунку на рахунки грантоотримувача.

4.6. Після завершення кожного з проміжних етапів виконання проекту, визначених в договорі, грантоотримувач подає Фонду наукові звіти про проміжні результати реалізації проекту та фінансові звіти про використання бюджетних коштів, які є передумовою рішення про продовження грантової підтримки проекту чи її припинення.

4.7. Обов'язковою умовою завершення реалізації проекту за підтримки Фонду є представлення на офіційному веб-сайті інформації про результати виконання проекту та звіту про використання бюджетних коштів у рамках проекту для відкритого доступу у формі відкритих даних відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації".

5. Обов'язки керівника проекту

Керівник проекту зобов'язаний:

- у терміни, визначені Фондом, забезпечити підготовку договору на виконання проекту в межах планового обсягу фінансування;
- забезпечити виконання наукових досліджень у відповідності до наукової програми й у терміни, визначені у проекті;
- забезпечити цільове використання коштів, виділених на виконання проекту, у строгій відповідності з правилами і вимогами Фонду і затвердженим кошторисом витрат у межах річного обсягу фінансування;
- в установлені терміни надавати Фонду науковий і фінансовий звіти про виконання проекту або його етапів;
- у публікаціях, підготовлених за підсумками досліджень у рамках проекту, що фінансується Фондом, посилатися на одержаний грант у формі, зазначеній у договорі;
- у разі виявлення неможливості отримати очікувані результати і/або виявлення недоцільності (неможливості) продовження робіт за проектом – проінформувати про це Фонд і подати підсумкові науковий і фінансовий звіти;
- інформувати Фонд у випадках, якщо керівник проекту не може з будь-яких причин (тривалі відрядження, важке захворювання тощо) виконувати свої обов'язки за договором (угодою);
- у разі виникнення обставин, що перешкоджають керівнику проекту виконувати свої функції, Фонд розглядає доцільність і умови продовження чи припинення фінансування робіт за цим проектом з огляду на конкретні обставини. Рішення про зміну керівника проекту ухвалює наукова рада Фонду. Керівник проекту зобов'язаний негайно інформувати Фонд про зміни умов виконання проекту, зокрема, про несвоечасність надходження і неправильність використання коштів, що виділяються Фондом. Зміна грантоотримувача можлива за поданням керівника проекту у випадках, коли: керівництво грантоотримувача не виконує умов Фонду, перешкоджає виконанню проекту або керівник проекту (чи колектив) змінив місце роботи.

6. Права керівника проекту

Керівник проекту має право:

- витрачати кошти гранту відповідно до затвердженого Фондом кошторису і нормативно-правових актів Міністерства фінансів України;
- коригувати кошторис витрат на придбання матеріалів, оплату послуг і відрядження в межах до 10 % витрат по кожній із цих статей без попередньої згоди Фонду;
- коригувати програму дослідницьких робіт і витрат у межах оголошених завдань і цілей дослідження проекту;
- за згодою Фонду коригувати перелік наукових установ і організацій – співвиконавців проекту;
- змінювати склад виконавців проекту, сповістивши про це Фонд;
- у пріоритетному порядку використовувати устаткування, придбане за рахунок коштів гранту, для виконання програми упродовж усього терміну роботи за проектом;
- зберегти за собою одержаний грант у разі переходу на інше місце праці за умов, що робота за проектом, що фінансується Фондом, буде продовжена, а Фонд буде документально поінформовано про перехід керівника проекту на інше місце роботи.

7. Майнові та авторські права

7.1. Обладнання та устаткування, придбане за рахунок грантової підтримки в рамках виконання проекту, після завершення роботи над проектом залишається у власності грантоотримувача.

7.2. Передача майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за рахунок коштів Фонду, та виплата винагороди творцям за використання зазначених об'єктів здійснюються у порядку, встановленому Законом України "Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій" щодо передачі прав на технології, створені за бюджетні кошти, та виплати винагороди авторам технологій та (або) їх складових. Умови розподілу майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за рахунок коштів Фонду, між Фондом, творцями, та учасниками Конкурсу, визначається договором між Фондом та грантоотримувачем

7.3. Авторські права учасників проектів, підтриманих Фондом, реалізуються відповідно до цього Положення і чинних Законів України.

І.П. Дяченко
27.06.2019. Голова
Національного фонду
досліджень України

А.Г. Білоф
27.06.2019. Голова наглядової ради
Національного фонду
досліджень України